

גליון

נועם אמרים

דברי אלקים חיים
שנשמעו מכ"ק מרץ אדמו"ר שליט"א

פרשת קרח תשפ"ז

גליון תרפ"ה

- זמנים לפרשת קרח -

הדלקת נרות מוצאי שבת ר"ח

9:02	7:27	ישמח משה
9:03	7:10	ירושלים
9:03	7:20	ביתר
10:33	8:49	לונדון
9:38	8:04	ניו יורק
9:37	8:04	שיקאגו

שבת מברכים חודש תמוז ר"ח ביום שני שלישי
המועד: יום שני בשעה 6, 46 דקות ו 16 חלקים

העורכים העוסקים במלאכת הקודש:

הרה"ג ר' אברהם מאיר פרנס שליט"א

הרה"ג ר' משה דושמן שליט"א, רב ק"ק בני היכלא גבעת זאב

הרה"ג ר' גמליאל הכהן דבינוביץ שליט"א, מו"צ ומו"ס גם אני אודך

הרה"צ ר' יהודה טרייטל בראנדסדארפער חתנא דבי נשיאה שליט"א

חברי המכון:

הר"ר חנוך אלימלך גרינפלד הי"ד

הר"ר אליעזר קפלן הי"ד

הר"ר אהרן וורטהיימר הי"ד

הרה"צ ר' יחזאל קליין שליט"א

הר"ר אפרים פישל וורטהיימר הי"ד

הר"ר יהושע וורטהיימר הי"ד

הפצת הדא"ח לזיכוי הרבים - כל הזכויות שמורות ©

לקבלת הגליון כל שבוע באימייל שלחו הודעה ל: dtsassov@gmail.com

בכל ענייני הגליון יש לפנות בטלפון 052-71-66641 או במייל הנ"ל

סיעור פרקי חרות פרק 7 משנה 7 ~ פרשת קרח תשפ"ה

קרח טעה לחשוב שכל המדרגות שוות

יבאר כי אצל בני ישראל ישנו הפרש וחילוק מדרגות בין איש לדעהו, ובוודאי גדלה מעלת משה רבינו משאר כל בני ישראל וכדו', ולכן צדיקים אנו לקדש את כל בחי' ה'ראשית' של כל בחי' 'עולם' 'שנה' 'נפש', ולהביאם לפני ה', כי הם גדולים במעלה מן השאר, ועל הדבר הזה בא קרח וחלק באמרו 'כי כל העדה כולם קדושים', כי הוא לא הכיר ולא ידע שישנו הפרש וחילוק זה בין אדם לחבירו, ולכן נענש לרדת 'חיים שאולה', ושם יראה כי אפילו בשאול תחתיה ישנו הפרש וחילוק בין אדם לחבירו, וכל אחד נענש לפי מעשיו

מצינו שזכה להיות מנושאי ארון ברית ה', שהיא היתה המעלה הגדולה ביותר שזכו אליה בני לוי, כי הרי נחלקו בני שבט לוי לכמה מיני מדרגות, יש מהם שהיו השוערים מגיפי הדלתות, ויש שהיו מן המשוררים ששוררו וזימרו במקדש, ורק בעלי רוח הקודש הגדולים שבהם זכו להיות מן נושאי הארון על כתפיהם, וממילא בוודאי לא בא וטען דברים של מה בכך.

צ"ב סמיכות ושייכות כל ענייני הפרשה זה לזה

עוד צריך להבין סמיכות ושייכות העניינים בפרשתן זה לזה לזה, שבתחילת הפרשה נזכר כל מעשה קרח ועדתו, והמשך

קרח טען 'ומדוע תתנשאו על קהל ה'

ויקח קרח בן יצהר וגו' ויקהלו על משה ועל אהרן ויאמרו אליהם רב לכם כי כל העדה כולם קדושים ובתוכם ה' ומדוע תתנשאו על קהל ה' (טז א-ג). ופרש"י הק' 'כי כל העדה כולם קדושים ובתוכם ה'" כולם שמעו דברים בסיני מפי הגבורה. 'ומדוע תתנשאו על קהל ה'" אם לקחת אתה מלכות לא היה לך לברר לאחריך כהונה, לא אתם לבדכם שמעתם בסיני 'אנכי ה' אלקיך' (שמות כ ב) כל העדה שמעו.

קרח היה מנושאי הארון וצ"ב עומק פנימיות טענתו

ויש להבין מה היתה פנימיות טענת קרח, כי הלא קרח היה מגדולי שבט לוי, כאשר

כולם ימותו ויאבדו מן העולם, על כן יראה כל אחד לקיים בנפשו 'מאד מאד הוי שפל רוח'^א.

צ"ב למה כפל ואמר 'מאד מאד הוי שפל רוח'

ולהלן בפרקין (משנה י) מצינו כעין זה שאמר התנא רבי מאיר 'והוי שפל רוח בפני כל אדם', אולם רבי לויטס איש יבנה הפליג ואמר בלשונו יותר, שצריך האדם להיות 'מאד מאד' שפל רוח, ויש לידע פנימיות הדבר שכפל אמרו 'מאד מאד הוי שפל רוח'.

ישנם תשעה מיני מדריגות בעשיית השמן

והענין יבואר על פי דברים נפלאים אשר ראיתי מובא מהאדמו"ר מליובאוויטש זי"ע^ב, אשר כדרכו בקודש נסובו דבריו על

יודע מי היו זקניו וזקנתיו, הלא כחתולי הרחוב הם נחשבים ...

כי רק עם בני ישראל יודע את יחוסו, אם הוא כהן לוי או ישראל, ולאִיזה שבט הוא משתייך וכדו', זוִייל א יוד איז א יוד^א, ולפיכך יש לדעת כי כאשר רואים גוי המתפאר ואומר 'כוחי ועוצם ידי', אין צריך להתפעל מכך כלל, מפני 'שתקוות אנוש רימה', ואף אם כרגע נחשב הוא בעולם, אין לו מה להתגאות על אחרים, כי אינו יכול לידע מה יהא בגורלו בעתיד, ורק יהודי נחשב הוא באמת, מאחר שיודע לקיים את הוראת המשנה הזאת 'מאד מאד הוי שפל רוח'.

^ב דבר פלא עשה ה' עמדי בהכנת שיעור זה, כי למעשה כבר הכינותי שיעור אחר, אולם בעקבות איזה גליון שהזדמן לידי בהשגחה פרטית, בו הובאו דברי תורה מהרבי מליובאוויטש זי"ע, גמרתי אומר לעסוק בענין זה [ואת השיעור הראשון גנזתי להזדמנות אחרת], ורק עתה הבחנתי, כי למחר [ביום ג' תמוז] יחול יומא

הדברים שהביאו כל נשיאי המטות איש מטתו, ורק מטת אהרן הוציא פרח ויצץ ציץ ויגמול שקדים, ואחר כך נסמכה אליה פרשת כ"ד מתנות כהונה, ויש לידע פנימיות השייכות ביניהם.

'מאד מאד הוי שפל רוח שתקות אנוש רמה'

וכדרכנו בשבועות אלה, נבוא תחילה לקיים מנהג ישראל תורה לעסוק בפרקי אבות בשבתות של ימי הקיץ, וז"ל המתני' בפרקין (פרק ד משנה ד) 'רבי לויטס איש יבנה אומר מאד מאד הוי שפל רוח שתקות אנוש רמה', והיינו כי כאשר יתבונן האדם בדבר יראה, כי סוף כל אדם למיתה ו'תקות אנוש רמה', וממילא מה לו להתגאות בלבו על אחרים, ובמה תגדל מעלתו עליהם אחר שלבסוף

^א כי באמת מהו כבר יכולות האדם, הלא כרימה ותולעה נחשב, ואף 'נשיא ארה"ב' שמתפאר, כי כפי מה שיורה כן יעשה בעולם, מתי יתחילו המלחמות, ומתי יפסקו, טועה הוא לסבור כי יעשה בעולם ככל חפצו, והלא ברגע אחד יכול השי"ת לשלוח לו איזה כושי שירה בו כדור אחד בראשו, וברגע אחד יפול פגר מת. וכפי שכבר היה עימו, שברגע שהתחילו לירות לעברו, ברח על נפשו כחתול ... כי רק בורא עולם הוא המנהל עולמו כרצונו.

וזהו מאמר התנא 'שתקות אנוש רימה', כי מי זוכר כלל מי היה נשיא אמריקע השנים עשר, ומי זוכר מי היה הנשיא העשרים ושמונה וכדו', והרי הנשיא כהיום הוא החמישים וארבע, נו, ומה בכך, מי עתיד לזכור אותו כלל ...

אך את משה רבינו, יודע כל אדם מי היה, ולמי הוא מסר את התורה, וכן יודע כל אדם מישראל את יחוסו לפחות חמישה דורות שלפניו, ולא כן הגויים, מי מהם

לשמן העשוי למנחות, כי 'אף על פי שכולן כשירין למנחות, הראשון אין למעלה ממנו, ואחריו השני והרביעי ושניהן שוין, ואחריהם השלישי והחמישי והשביעי ושלשתן שוין, ואחריהם הששי והשמיני ושניהם שוין, והתשיעי אין למטה ממנו, אולם 'אין כשר למנורה אלא ראשון ורביעי ושביעי בלבד, שנא' (שמות כז כ) 'כתית למאור', אין כשר למנורה אלא היוצא מן הכתוש בלבד, אבל למנחות כולן כשירין".

הרוצה לזכות עצמו יכוף יצרו הרע וירחיב ידו ויביא קרבנו מן היפה והמשובח ביותר

ועל זה מבאר הרמב"ם 'ומאחר שכולן כשרין למנחות למה נמנו, כדי לידע יפה שאין למעלה ממנו, והשוה, והפחות, שהרוצה לזכות עצמו, יכוף יצרו הרע וירחיב ידו ויביא קרבנו מן היפה המשובח ביותר שבאותו המין שיביא ממנו, הרי נאמר בתורה (בראשית ד ד) 'והבל הביא גם הוא מבכורות צאנו ומחלביהן וישע ה' אל הבל ואל מנחתו, והוא הדין בכל דבר שהוא לשם הא' הטוב שיהיה מן הנאה והטוב,

דברי הרמב"ם (פ"ז מאיסורי מזבח ה"ח-ה"א), בביאור סדר עשיית השמן למנורה ולמנחות, וז"ל 'תשעה מינין בשמן מפני שינוי מעשיו, כיצד, זית שגרגרו בראש הזית ובררו אחת אחת וכתשו ונתנו לסל, השמן שיצא ממנו הוא הראשון, חזר אחר כך וטענו בקורה השמן שיצא ממנו הוא השני, ואם חזר אחר שטענו וטחנו וטענו שנייה השמן שיצא ממנו הוא השלישי, זיתים שמסקן כולן בערבוביא והעלן לגג, וחזר ובירר גרגר גרגר וכתשן ונתנן לסל, השמן שיצא ממנו הוא הרביעי, ואם טענו בקורה אח"כ השמן שיצא הוא החמישי, חזר וטחן וטען פעם שנייה השמן שיצא הוא הששי, זיתים שמסקן וטענו בתוך הבית עד שילקו, והעלן ונגבן ואח"כ כתש ונתן לסל, השמן שיצא הוא השביעי, חזר וטען בקורה השמן שיצא הוא השמיני, חזר וטחן וטען פעם ב' השמן שיצא הוא התשיעי'.

כל השמנים כשרים למנחות ואילו למאור כשר רק שמן כתית

וממשיך הרמב"ם ומבאר כי ישנו הפרש וחילוק בדבר בין השמן העשוי למנורה

דהילולא קדישא דיליה, על כן יהיו הדברים לטובת ולעילוי נשמתו של הרה"ק ר' מנחם מענדל ב"ר לוי יצחק זי"ע.

ג. דרך אגב נזכיר ווארט נפלא שראיתי באחד מספרי החסידות, ותוכלו כל אחד מכם ליקח מווארט זה חיות בעבודת ה', מעתה ועד אחר יו"ט סוכות הבעל"ט ...

כי הנה יש להעמיס רמז בדרשת חז"ל זו 'כתית למאור ולא למנחות', שהרוצה להאיר עצמו עליו לכתוש עצמו ולהתעייג בעבודת השי"ת, ולא יאכל וישתה וישן וילך לחופש ככל העולה על רוחו, כי על מנת להגיע למדרגת

'למאור' נצרכים לקיים 'כתית', לעמול ולהתעייג הרבה, 'ולא כתית למנחות', שלא יאמר אדם הנני כל כך כתוש, אני נצרך למנוחה ולחופש..., ויבקש לישן שנים עשר או ארבעה עשר שעות ברציפות, כי מהתנהגות זו לא תאיר נפשו, וכלום לא יצא לו מזה ..., כי בכדי שיאיר אור ה' על האדם, עליו לכתות עצמו בלי מנוחה, וכמו דאיתא בגמ' שרוב התורה שיזכור האדם הוא מה שלמד בלילה, ואין הכוונה שישאר ער עד מאוחר וילמד, אלא שישכים קום ללמוד לפנות בוקר דייקא כמו שיתבאר להלן.

לשבט לוי לא הותר ליקח ביזת מצרים וביזת הים

ומצאתי בזה דבר נורא בסה"ק ש"ך על התורה (ריש פרשתן) וז"ל 'ואיך נגלה לו לקרח המטמון, שמעתי, שכשאמר הקב"ה למשה (שמות יא ב) 'דבר נא באוזני העם וישאלו איש מאת רעהו' וגו', ולא נאמר זה אלא לישראל שהוא להם חלף עבודתם, אבל שבט לוי שלא היו בעבודה לא הותר להם והוא גזל בידם, כי אחת משבע מצוות בני נח הוא הגזל, ולזה שבט לוי לא הקריבו קרבנות עם הנשיאים שלא היה להם קערת כסף מזרק כסף כף אחת עשרה זהב, והם כולם עניים מחזרין על הגרנות^ה, ושום אחד מבני לוי לא פשט יד לא בביזת הים ולא שאלו ממצרים.

קרח נצטער מאוד על חסרון הממון ולכן גילה לו השי"ת את המטמון של יוסף

וקרח היה 'נבהל להון איש רע עין ולא ידע כי חסר יבואנו' (משלי כח כב), והיה הולך מבית לבית, וחומד ורואה איך היו כל אחד ואחד מישראל נוטלים ממונם של מצרים,

בקודש, שאם יהיו גבירים לא יתפללו על בני ישראל, ואכן הצליחה בכך למעלה מן המשוער ...

ופ"א בהיותי על ציונה [שהוא סמוך לציון הישמה משה' זי"ע] הקשתי על ציונה, ונעניתי לעברה, 'הן אמנם לא חפצת שנהיה משופעים בממון, אבל לא עד כדי כך ... ומלבד זאת לכי ודברי נא על לב הציבור שיגישו את ממונם לנכדיך ...

אם בנה בית תפלה יהיה נאה מבית ישיבתו, האכיל רעב יאכיל מן הטוב והמתוק שבשולחנו, כסה ערום יכסה מן היפה שבכסותיו, הקדיש דבר יקדיש מן היפה שבנכסיו, וכן הוא אומר (ויקרא ג טז) 'כל חלב לה' וגו' [עכ"ל].

לקרח נתגלה אחד מן המטמוניות שהטמין יוסף

והנה דרשו רז"ל (סנהדרין קי). 'עושר שמור לבעליו לרעתו' (קהלת ה יב), אמר ריש לקיש זה עשרו של קרח וכו', ואמר רבי לוי משוי שלש מאות פרדות לבנות היו מפתחות של בית גנזיו של קרח, וכולהו אקלידי וקילפי דגילדא [פרש"י שכל המפתחות והמנעולים של עור היו, ועל אף שהיו אותם מפתחות ומנעולים קלים, אף על פי כן היו צריכים שלש מאות פרדות לשאתם], אמר רבי חמא ברבי חנינא שלש מטמוניות הטמין יוסף במצרים, אחת נתגלתה לקרח, ואחת נתגלתה לאנטונינוס בן אסורוס, ואחת גנוזה לצדיקים לעתיד לבוא [עכ"ל].

י. ולא כאותם בעלי חסד שקונים ביום שישי לקראת סגירת השוק ירקות עזובים שכבר נמעכו, ואותם נם מחלקים לצדקה, כי החפץ לעשות חסד, יקנה לעניים את הטוב והמובחר ביותר, וכן המחלק 'תלושי קניה' למלבושים, לא יתן מאותם חנויות המוכרים סחורה זולה אשר מבקשים ליפטר ממנה, אלא יתן מאותם חנויות שהוא בעצמו קונה בהם.

ה. על דרך זה לא היה נוחא לזקיה"ק בעל ישמח משה זי"ע שיהיו צאצאיו בעלי ממון, כי טענה לו מחברתו

תורת פיך מאלפי זהב וכסף, 'טוב סחרה מסחר כסף' (משלי ג יד), ועליהם אמר התנא (אבות פ"ו מ"ה) 'לא תחמוד כבוד יותר מלימודך', ועל זה בחר בהם הקב"ה והבטיחם ואמר להם (יה כ) 'אני חלקך ונחלתך' וגו' [עכ"ל].

שבט לוי לא קבלו חלק בארץ ישראל כדי שישפיעו ברכה לכל בני ישראל

והיינו כי על זה נאמר לאהרן הכהן להלן בפרשתן 'ויאמר ה' אל אהרן בארצם לא תנחל וחלק לא יהיה לך בתוכם אני חלקך ונחלתך בתוך בני ישראל', שהכהנים והלויים לא ירשו חלק ונחלה בארץ ישראל, כי לא חפץ ה' שיהיו עסוקים בזריעת חיטים ושעורים באדמת ארץ ישראל, אלא התפקיד המוטל עליהם הוא, לסובב בין בני ישראל ולהשפיע עליהם ברכות טוב, וללמד את העם תורת ה', והם נצרכים להנהיג את הקהל, ולהשפיע ברכות על בני ישראל, ועליהם לדאוג שיהא לבני ישראל כל מחסורם הן ברוחניות והן בגשמיות, וכאשר לימד אותנו הבעש"ט הק' וכל רבותינו תלמידיו הק' זי"ע, שעל רועי העם מוטל לעמוד הכן להורות לבני ישראל דרך ה', ולמלאות חסרונם בהשפעות טובות ברוחניות וגשמיות.

משאלות ליבו לטובה ולברכה, אך יחד עם זאת, יראה האדם להיות בעל עין טוב וישמח בטובת חבירו, ולא יהא צר עין לבקש לעצמו מינוי שאינו שלו, כאשר עשה קרח שבא וחלק על משה רבינו.

נכנסה חמדת הממון בלבוי, כשראה הקב"ה כך גילה לו המטמון, דחציפותא אפילו כלפי שמיא מהני, וכמו שאמרו חז"ל (מכות י:): בדרך שאדם רוצה לילך בה מוליכין אותו, אמר לו הקב"ה אתה חומד ממון שאינו שלך, טול ממון רב, אבל אותו תראה וממנו לא תאכל, ועליו נאמר (משלי כח כ) 'ואץ להעשיר לא ינקה', ולפי שהיה הממון גזל בידו לא נהנה ממנו שום אדם.

קרח ראה שמשה ואהרן נתעשרו כדין ולכן נתקנא בהם

וכשראה קרח וידע בחכמה שאותו המטמון אינו שלו והוא כמו גזל בידו, ומשה ואהרן בא להם העושר בהיתר, משה מהפסולת של לוחות, ואהרן הגדול מאחיו שגדלוהו אחיו, כמו המעשה של פנחס הסתת (ראה ויקרא רבה כו ט) שמינוהו כהן גדול, ובאו אחיו הכהנים וראו אותו חוצב אבנים, ולא הניחוהו, ומילאו המחצב לפניו דינרי זהב, כשראה כן אמר 'רב לכם', זהו העושר הוא הרבה לכם, 'כי כל העדה כולם קדושים' ובא להם בשכר טרחם ועמלם, 'ומדוע תתנשאו' במה שלא עמלתם בו ולא גדלתם וכו'.

שבט לוי ראו ממון הרבה ולא חמדוהו

ומכאן תדע מעלתן וקדושתן של בני לוי, שראו כל כך ממון ולא חמדוהו, ובביזה לא שלחו את ידם, כי מאסו בחמדת העולם נגד לימודם, ואמרו (תהלים קיט עב) 'טוב לי

י. וכך נראה אדם נרגן שאינו מרוצה ממה שגזר עליו השי"ת.

ולא באנו לומר שאסור לאדם לבקש מאת ה' להרחיב גבולו, ובוודאי שמותר לבקש ולהתפלל על כל

במעמד פדיון בכור, 'מה בעית טפי, ליתן לי
בנך בכורך שהוא פטר רחם לאמו, או בעית
לפדותו בעד חמש סלעים כדמחייבת
מדאורייתא', וצריך ביאור נוסח זה השאלה,
כי הרי הכהן עצמו ממשיך ואומר לאב 'או
בעית לפדותו בעד חמש סלעים כדמחייבת
מדאורייתא', ומהו פשר דברי הכהן
שכביכול נותן לאב שני ברירות, ויש לו
בחירה אם ירצה לפדותו או לא.

רבי יהושע בן חנניה היו בידו שמועות שלא ידע את פירושם

אלא הענין הוא, כי הנה מצינו דבר פלא, כי
כמה פעמים שנינו במשניות, 'אמר רבי
יהושע בן חנניה שמעתי שההלכה כך וכך
ואיני יודע לפרשה', וצריך ביאור כי הלא
היה מגדולי התנאים, והיאך זה חזר ואמר
כמה פעמים 'ואין לי לפרשה'.

בהיותו תינוק מוטל בעריסה שמע ד"ת מהחכמים בביהמ"ד ולא ידע את עומק כוונתם

אלא פי' בזה בסה"ק, על פי מה ששנינו
(אבות פ"ב מ"ח) בשבחו של רבי יהושע בן
חנניה שהוא 'אשרי יולדתו', ופי' הרע"ב שם
'ויש אומרים, על שם שהיא גרמה לו שיהא
חכם, שהיתה מחזרת על כל בתי מדרשות
שבעירה, ואומרת להם בבקשה מכם בקשו
רחמים על העובר הזה שבמעיי שיהיה חכם,
ומיום שנולד לא הוציאה ערשתו מבית
המדרש כדי שלא יכנסו באזניו אלא דברי
תורה', ובאותה העת נכנסו באזנו אותם
דברי התורה שלמדו בביהמ"ד, ולכן לאחר
שהגדיל היה רגיל לומר כי דברים אלו שמע
מן הלומדים בביהמ"ד, אלא שמפני שהיה

ג' המטמוניות שהטמין יוסף הצדיק מכוונים כנגד 'עולם שנה נפש'

ועכ"פ מבואר בדברי רז"ל שכל הממון
שהטמין יוסף הצדיק נחלק לג' מטמוניות,
ופנימיות הענין מבאר הרבי מליובאוויטש
זי"ע, שהוא מכוון כנגד ג' בחינות 'עולם'
'שנה' 'נפש', ובכל ג' אלו צריך האדם
להקדיש וליתן את הראשית והמובחר
שבהם לה, בחי' 'כל חלב לה' כנ"ל מדברי
הרמב"ם.

ב'עולם' צריך ליתן את ראשית פרי הביכורים קרבן לה'

ב'עולם' ירמוז למציאות קרקע העולם
וגידוליה, אשר בה נצטוינו (דברים כו א-ב)
'והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלקיך
נותן לך נחלה וירשתה וישבת בה, ולקחת
מראשית כל פרי האדמה אשר תביא
מארצך אשר ה' אלקיך נתן לך ושמת בטנא
והלכת אל המקום אשר יבחר ה' אלקיך
לשכן שמו שם', והיא מצוות ביכורים
שנצטווה כל אחד מבני ישראל להקדיש
להשי"ת ראשית פירותיו, ולפני שיהנה
מהם בעצמו יקדישם לה, וכן הוא בעיסה
שיערוך האדם, יפריש את ראשיתו חלה
לה, וכן מראשית כרי הגורן יקדים להפריש
תרומות ומעשרות, וכן מבכור בניו יפדה
לה, כי כל דבר שיבוא לאדם תחילה וראש
יקדים להפריש ממנו חלק לגבוה.

צ"ב למה שואלים את האב בפדיון הבן אם ירצה לתת את בנו תמורת נתינת המעות

ואגב אורחא אזכיר דבר נפלא, אשר ראיתי
בספה"ק לבאר את שאלת הכהן לאב

נבראו האצבעות והאוזן באופן שיוכל להמנע משמיעת דבר שאינו הגון

ולכן אמרו רז"ל (כתובות ה:): כי מפני מה אצבעותיו של אדם דומות ליתידות ומשופות כיתידות, שאם ישמע אדם דבר שאינו הגון יניח אצבעותיו באזניו, ומפני מה אוזן כולה קשה והאליה רכה, שאם ישמע אדם דבר שאינו הגון יכוף אליה לתוכה, ואמרו שם עוד, כי לעולם אל ישמיע אדם לאזניו דברים בטלים, מפני שהן נכוות תחלה לאיברים [עכ"ל].

מיד בלידת הבכור חפץ האב להשמיע באזנו כי כל כסף וזהב שבעולם אינו נחשב בעיניו לעומתו

ובזה יבואר גם ענין שאלת הכהן לאב 'מה בעית טפי, ליתן לי בנך בכורך שהוא פטר רחם לאמו, או בעית לפדותו בעד חמש סלעים כדמחייבת מדאורייתא', כי מיד בלידתו, מבקש האב להכניס באזני בנו דברים אלו ולחנכו, שהכהן ישאל אותו אם עדיף לו כספו וזהבו או לקבל את בנו, ועל זה ישיב לו האב כי אין כסף וזהב נחשב לעומת בנו, ובדברים אלו מבקש האב לחנך את בנו בכורו לכשיגדל, כי הן אמת שכסף הוא דבר חשוב מאד, אולם תדע נאמנה כי אתה חשוב לי יותר מכסף, כי רצוני לקדש אותך לחינוך במצוות, ודבר זה נכנס לאוזני הבן מילדותו, שאין כסף נחשב לאביו במקום מצוה, ובכך מתחיל חינוכו הטהור

תינוק המוטל בעריסה לא הבין את הדברים לאשורם, ולכן לא היה בידו לפרש את הדברים על מכוונם כראוי.

קול התורה הנשמע באזני האדם מקדש אותו וכן להיפך

כי קול התורה אשר ישמע האדם, מקדש ומטהר את האדם, ולעומתו השומע דברי טומאה ונבלה, ואף גם דברים בטלים, מטמאים הם את האדם ומטמטמים את נשמתו, ודברים אלו יש להם השפעה אפי' שנים הרבה לאחר מכן.

'הללוהו בצלצלי שמע' מכוון כנגד היסוד כי עיקר הקדושה תלוי בשמיעת האוזן

ודבר נורא ראיתי בזה¹, כי הנה במזמור האחרון שבפסוקי דזמרה נזכרו עשרה פעמים הלשון 'הללוהו', ובסידורי האר"י הק' סידרו כי מכוונים הם כנגד עשרת הספירות, וכאשר נתבונן בדבר נראה כי 'הללוהו בצלצלי שמע' מכוון מידת היסוד, והרי מקור הקדושה הוא מידת היסוד כנודע, ושם מתחלת ומסתיימת הקדושה, ועל זה הביאו כי כנגד מידה זו מכוון הלשון 'הללוהו בצלצלי שמע', והרי לנו עד כמה חמור הוא האיסור לשמוע דברי בלע, כי לא רק ראיות אסורות מטמאים אותנו, כדכתיב בקרא (לעיל טו לט) 'ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם', אלא שמיעות אסורות ג"כ מטמאות אותנו ה"י.

¹. בכל יום בהגיעי אל מזמור זה, נעצר אנוכי להתבונן בעומק זה הרעיון.

בשופר ומאריכים בתפילות ותחנונים לפני השי"ת, ולעומתם הגויים ביום זה הורגים וטובחים זה בזה מתוך שכרותם, וכאשר ידוע ומפורסם כי מספר ההרוגים הגבוה ביותר בחו"ל, הוא ביום זה אשר בראשית שנתם.

הגויים בראשית השנה למנינם נופלים לשכרות גדולה ...

ועוד מונח בזכרוננו מימי טל ילדותי, אשר בסמיכות למקום מגורינו באמריקע היו רגילים דבר יום ביומו, אשר בכל לילות השנה הותירו שיכורי הערלים בקבוקי בירה ריקים בקרן זווית, מכל צבעי הקשת, בקבוקים אדומים ירוקים וצהובים וכו' וכו', אך בהגיע הראשון בינואר כמעט שלא יכולנו לעבור לבטח ברחוב העיר, מפני שכשלושים שיכורים שכבו כפגרים מתים לכל אורך ורוחב הרחוב, והיינו צריכים ליזהר במעברנו ברחוב העיר, שלא לדרוך ולרמוס אותם, והיו שיכורים כל כך, עד ששכבו שם שעות מרובות עד לשעות של אחרי הצהריים ...

בני ישראל מקדשים את השבת שהיא הראשית לששת ימי החול הבאים אחריה

וכמו כן מקדשים בני ישראל את יום השב"ק, ולאחריו באים ששת ימי החול, היונקים ומקבלים את קדושתם מקדושת השב"ק, וכדאי' באוה"ח הק' בפ' בראשית (ב) בביאור דברי הכתוב 'ויברך אלקים את יום השביעי ויקדש אותו כי בו שבת מכל מלאכתו וגו', וזלה"ק 'אכן מצינו כי הקדוש ברוך הוא גילה הדבר, במה שאמר בעשרת

לתורה ומצוות, וזהו חלק ממצות הקדשת הראשית של בחי' 'עולם'.

בחלק ה'נפש' צריך לקדש את הכהנים

ובחלק ה'נפש' כבר ביארנו שישנה מצוה לקדש את הכהנים, כאשר נצטוונו בתורה (ויקרא כא ח) 'וקדשתו כי את לחם אלקיך הוא מקריב קדוש יהיה לך', שצריך להקדים הכהנים להיות וראש וראשון לכל דבר שבקדושה, שיעלו לתורה ראשונים וכדו'.

בחלק ה'שנה' אנו מקדשים את 'ראש השנה' לעומת גויי הארצות שאינם עושים כזאת בראשית שנתם

ובחלק ה'שנה' אנו מקדשים את היום הראשון של השנה, בו אנו מקדשים את היו"ט של 'ראש השנה', ובזה אנו נבדלים מן הגויים, אשר בתחילת שנתם אינם מציינים כלום, ועסוקים רק בדברי הוללות ושכרות כנודע.

הרה"ק מאפטא נהג ללכת בחוצות קריה בתחילת השנה למנינם כדי להראות החילוק בין ישראל לעמים

ומהאי טעמא נהג הרה"ק מאפטא זי"ע להתהלך בחוצות העיר בראשון לינואר, והקפיד לטייל בשווקים וברחובות ביום זה, ופעם אחת שאלוהו סובביו לאמר מפני מה הוא מתהלך לו ברחובות קריה ביום זה, והשיבם וביאר להם כי מבקש הוא לראות את החילוק וההפרש שישנו בין ישראל לעמים, בראותו כיצד 'חוגגים' הגויים את יום ראשית שנתם, ולהבדיל כיצד עורכים עם בני ישראל את ראש השנה האמיתי, כי אנו מתכנסים בבתי כנסיות ותוקעים

סעיף ג) שאסור לו לאדם להתעסק בצרכיו עד אחר שיתפלל.

אחר סיום התפילה צריך לקבוע איזה שיעור בלימוד התורה

ואף גם אחר שגמר את התפילה לא ימהר האדם לעבודתו, אלא צריך הוא להקדים וללמוד מעט, וכאשר נפסק להלכה בשו"ע (או"ח סי' קנ"ה סעיף א) 'אחר שיצא מבית הכנסת, ילך לבית המדרש ויקבע עת ללמוד', ומכך נלמד הוראה למעשה, שחובה על כל אדם להתיישב ללמוד מעט אחר תפילתו בטרם יצא לפעלו ולעבודתו עדי ערב, ואפי' אם ילמד רק חמש דקות גם לטובה יחשב לו, כי כאשר יפתח את סדר יומו כדבעי, ימשיך כל סדר היום באופן נעלה בדרך התורה.

לא די לאדם בקביעות עתים לתורה בשעות הערב

ולפיכך אינני מחבב אותם הקובעים סדרי לימוד רק בערב, אחר שכילו כוחותיהם במשך כל היום ביגיע כפם, כי לפעמים נראים שיעורי 'דף היומי' וכדו' בלילה, כאילו התקבצו כולם לישון ביחד, ורק המגיד שיעור מוסר דבריו לפנייהם בתורת ה', למען תערב עליהם שנתם ביותר ...

פעמים הרבה ע"י הלימוד יבוא האדם לידי שינה

רע, אלא שמאחר שהמוני אחינו בני ישראל מחללים את השבת רח"ל, לפיכך אין קדושת השבת עומדת להם להגן בעדם ה"י.

הדברות (שמות כ"א) 'כי ששת ימים עשה ה' את השמים וגו', הרי גילה כי בשעת הבריאה לא ברא ה' כח בעולם זולת לעמוד ששת ימים לטעם הנודע לו, גם ידוע ליודעי אמת, ונתחכם ה' וברא יום אחד הוא ידוע לה', ובו ביום חוזר ה' ומשפיע נפש לעולם שיעור המקיים עוד ששת ימים, וכן על זה הדרך, וזולת זה היום היה העולם חרב בגמר ששת ימים וחוזר לתוהו ובוהו, וצריך ה' להכינו פעם ב', ובאמצעות שבת העולם עומד, והוא אומרו 'כי בו' פירוש באמצעות יום זה 'שבת מכל מלאכתו', ופירש מה הוא המלאכה היא הבריאה עצמה, כי לא מהתיקון שהוא המעשה לבד שבת אלא גם מהבריאה' [עכ"ל"ק], ונמצא כי בני ישראל מקדשים את יום השבת שהוא בחי' ה'ראשית' בבחי' 'שנה', וממנה נמשכת החיות לששת ימי החול".

בכל יום צריך לקדש את ראשית היום שיהיה קודש לה'

ולא עוד אלא גם בכל יום ויום צריך לקדש את ראשית זה היום עצמו שיהיה קודש לה', כי בעוה"ר ישנם הרבה אנשים ש'עושים חיים' מיד בבוקרו של יום, ואין להם זמן הרבה להאריך בתפילה ולהתעכב עד אחר התפילה, אלא מיד יתחילו בעבודתם, ורק בהמשך היום יעמדו להתפלל, אך מה נעשה שנפסק להלכה בשו"ע (או"ח סי' פ"ט

^פ. ושמעתי ממאן דהו ווארט נורא, כי רואים אנו בחוש שרוב ההרוגים בצה"ל אשר נמצאים בעזה להלחם וכדו', נופלים דווקא ביום השבת קודש, ולכאן צ"ב למה זה לא תגן עליהם קדושת השבת להצילם מכל

ריקם מכל, כי באם לאו, באיזה פנים יעמוד ויבקש מאת ה' ברך עלינו וכדו'.

גם אם לא עלה בידו ללמוד לפני התפילה יראה לעסוק בתורה לאחר התפילה

אמנם גם מי שלא הצליח ללמוד קודם התפילה, יראה לכל הפחות לקבוע איזה לימוד קצר אחר תפילתו, באיזה ספר מוסר או חסיד'שע ספר, או שילמד כמה פסוקים חומש עם רש"י, או לפחות יקפיד לומר כמה פרקי תהילים, כמו שהנהיג דו"ז הרה"ק מסאטמער זי"ע שיאמרו כל יום אחר התפילה חמישה פרקי תהילים, וזה ייחשב לו כלימוד התורה, כי הרי פעל דוד המלך אצל השי"ת שייחשב האומר פרקי תהילים כעוסק בנגעים ואהלות, ואיך שלא יהיה מוכרח כל אחד לקבוע עכ"פ איזשהו לימוד תיכף אחר התפילה, בטרם יצא לעמל יומו, כי אצל עם בני ישראל קיי"ל אשר 'גופא בתר רישא גריר', וכאשר יפתח האדם את יומו בלימוד התורה הקדושה, ימשיך כל סדר יומו לטובה ולברכה כראוי וכנכון.

צריך להקדיש את החלק המובחר בכל דבר לה' כדכתיב 'כל חלב לה'

ועל זה אמר הכתוב 'כל חלב לה', היינו שכל החלקים המשובחים ביותר מכל דבר בעולם, נקדישם ונביאם לפני ה', ולפיכך נקדש להשי"ת את תחילת היום ותחילת כל דבר, ועי"ז יהיה כל ההמשך כראוי וכיאות.

וכדרך שאמר הבדחן הנודע רבי יענקל מילר הי"ו בדרך צחות, על אותו אדם שלא חש בטוב ולא עלה בידו ליתן שינה לעיניו ותנומה לעפעפיו, ולפיכך קיבץ ערימת ספרי קודש כמעט עד לגובה התקרה, ובהם גמרות ורמב"ם ומפרשים ראשונים ואחרונים עד לפוסקים, ועלה על הסולם שבצד, והניח ראשו על הספר העליון וחיש קל שקע עד מהרה בשינה עמוקה ...

ומו"ר כ"ק הרבי מקלויזנבורג זי"ע היה מתפלא תמיד, על אותם המתקשים להרדם בשנתם, שמכתתים רגליהם בין הרופאים ליקח כדורי שינה וכל מיני עצות שונות, ותמה עליהם למה צריכים המה להתאמץ כל כך בכל אלו, הוא היה מציע להם להתחיל בלימוד סוגיה קשה במסכת בבא בתרא, ובוודאי לא יעברו רגעים ספורים עד שתאחזם חבלי שינה וערבה עליהם שנתם ...

עדיף לו לאדם להשכים קום ולעסוק בתורה בשעה שמוחו צלול וברור

כי כן הוא טבע המציאות, אשר הלומדים רק בסוף היום כאשר מוחם אינו צלול, יתקשו להתרכז וללמוד בתורה כדבעי, ואילו אותם המשכימים קום, וילמדו קודם התפילה כאשר המח עדיין צלול, יהיה לימודם משובח שבעתיים, כי בשעות אלו לא יצלצל הפלאפון ואף אחד לא יפריע בעדו ..., ולכן מי שהיכולת בידו ישכים קום ממש לפנות בוקר, ומי שאין ביכלתו לעשות כן, יראה לכל הפחות לקבוע איזה שיעור זמן בבוקר דווקא ללימוד קבוע קודם שיגש להתפלל שחרית, למען לא יעמוד להתפלל שחרית לפני ה' כשהוא

ונמשכה מעולם האצילות, והרי אמר השי"ת על הזקנים (לעיל יא יז) 'ואצלתי מן הרוח אשר עליך ושמתי עליהם', והיינו כי גם עליהם נמשכה אותה הארה לנשמתם מעולם האצילות, וממילא אין יכולים להשוות את מעלתם ומדרגתם למדריגת שאר כל בני ישראל.

קרח טען שכל ישראל שוים במעלתם ואין הפרש ביניהם

ובכל חילוקי המדרגות הללו כפר קרח, ולכן בא לפני משה רבינו וטען 'כי כל העדה כולם קדושים', וכאשר פירש"י הק' שעמד וכנס מאתים חמישים ראשי סנהדראות, רובן משבט ראובן שכיניו, והם אליצור בן שדיאור וחביריו וכיוצא בו, והלבישן טליתות שכולן תכלת, ובאו ועמדו לפני משה, אמרו לו טלית שכולה של תכלת חייבת בציצית או פטורה, אמר להם חייבת, התחילו לשחק עליו, אפשר טלית של מין אחר, חוט אחד של תכלת פטורה, זו שכולה תכלת לא תפטור את עצמה, וכן דרז"ל ששאל לפניו על בית מלא ספרים אם הוא חייב במזוזה, ובכל הדברים הללו כפר קרח, באמרו כי כל המקומות והאנשים והזמנים שווים, ואין חילוק והפרש בבחי' 'עולם' 'שנה' 'נפש' בין דבר אחד למשנהו.

קרח נעשה לירד 'חיים שאולה' וצ"ב למה נענש דייקא באופן זה

ולכן נענש קרח בעונש כגון זה, אשר נאמר בו (טז לג) 'וירדו הם וכל אשר להם חיים שאולה', ויש לידע למה נענש דייקא בדבר כגון זה, ומהו ה'מידה כנגד מידה' בעונש זה. גם יל"ד בלישנא דקרא 'חיים שאולה', כי

אף במדריגת ה'נפש' צריך להקדים את כל אחד לפי מדריגתו

וכדרך זה הם גם חילוקי המדרגות בבחי' 'נפש' אצל נשמות בני ישראל, וכאשר שנינו במתני' בשלהי מס' הוריות (פ"ג מ"ח) 'כהן קודם ללווי, לוי לישראל, ישראל לממזר, וממזר לנתין, ונתין לגר, וגר לעבד משוחרר, אימתי בזמן שכולן שוין, אבל אם היה ממזר תלמיד חכם וכהן גדול עם הארץ, ממזר תלמיד חכם קודם לכהן גדול עם הארץ' [עכ"ל].

קרח כפר בחילוקי המדרגות באמרו 'כי כל העדה כולם קדושים'

ובחילוקים אלו כפר קרח, ולכן בא וטען 'כי כל העדה כולם קדושים ובתוכם ה' ומדוע תתנשאו על קהל ה', והיינו שכפר בחשיבותו של משה רבינו יותר מכל עם בני ישראל, וטען ששווה במדרגתו למדריגת משה רבינו, ולא עוד אלא שהוסיף להשוות את כל כלל ישראל כולם כאחד, באמרו 'כי כל העדה כולם קדושים', ולא הכיר בחילוקי המדרגות השונים שישנם בבני ישראל, איש כפי פעלו.

בוודאי א"א לדמות את מדריגת משה רבינו לשאר כל בני ישראל

ובדבר הזה טעה טעות גדולה, כי בוודאי אין להשוות כלל את מדרגת משה רבינו לשאר העם, ואף לא את מדרגת הכהן לאחיו הישראלים, ואף גם מדרגת הזקנים שהתנבאו בדורם יחד עם אלדד ומידד, שגבה מעלתם עד מאוד, ואין ביכולת להשוות אותם למדרגת שאר בני ישראל, כי נשמת משה רבינו היתה קודש קדשים

שקדים', יעלה מניינם במכוון כמנין 'עולם שנה נפש' חושבנא דדין כחושבנא דדין, כי ע"י שפרח מטה אהרן, נתגלה להם שישנו הפרש וחילוקי מדריגות בבני ישראל בין איש לרעהו, בכל בחינות 'עולם שנה נפש'.

ג' דברים מוכרחים לפעול והם כוס 'משקה' חריף וריבוי הממון וריבוי לימוד התורה ודרכי החסידות

עוד זאת נזכיר 'שארפע חסידישער ווארט' שאמר הרבי המהר"ש מליובאוויטש זי"ע, על ג' דברים שאמורים לפעול פעולתם, ואם לא הצליחו סימן מובהק הוא שלא עשו אותם על תיקונם הנכון, הראשון הוא שתיית כוס מלאה בראנפין הנקרא 'זעקס און נאנציגער' (-שיש בה 96% אלכוהול) מחייבת שישתכר האדם על ידה, השני הוא, כי בכדי להיות עשיר חייב האדם להיות משוגע, כי הרי מי שיש לו מנה רוצה מאתים (עי' קה"ר לד א), וכשיש לו מאתיים רוצה ד' מאות וכן הלאה, ונמצא כי ככל שיצבור יותר כסף, כן ירדוף אחר סכומי כסף גדולים יותר וישתגע מכך, והשלישי הוא, שהלומד תורה וספרי חסידות מחוייב הוא שיתעלה ויתקדש מעלה מעלה.

אם לא פעלו דברים אלו אזי בהכרח שלא עשה אותם כראוי

ואם ראית אדם ששתה בראנפין ולא השתכר, סימן הוא שהיה הבראנפין מזוייף, או שלא שתה ממנו מספיק, וכן אם תראה אדם שאינו משוגע אחר המעות, סימן הוא שאינו גביר, כי אם היה עשיר היה משוגע אחר כסף, ואם ראית אדם שלומד תורה וחסידות ואינו מתנהג כהוגן סימן הוא

לכאוף בעת ירידת האדם לשאול פסקה כבר חיותו, והוא חיה לא יחיה, ומהו כוונת אמרו 'וירדו חיים שאולה'.

כאשר ירד קרח לשאול הכיר והבחין כי גם ישנו הפרש וחילוק בין איש לרעהו כפי מעשיו

אמנם לדברינו יתבאר היטב, כי בדבר הזה נענש קרח, שירד בחיים חיותו לתוככי שאול מטה, ואזי יראה ויבחין כי אפילו בשאול תחתיה ישנם מדורים שונים, ורב ההפרש והחילוק בין אדם לחבירו לא ראי זה כראי זה, כי השי"ת גדול העצה ורב העליליה, עיניו פקוחות על כל דרכי בני אדם, לתת לאיש כדרכיו וכפרי מעלליו, ובזה יכיר בעוצם טעותו אשר טעה להשוות את כל העדה כולם כאחד יחדיו.

רק מטה אהרן פרח ולא שאר המטות של הנשיאים לפי שלא שוו במדריגתם

ולכן מיד לאחריה נכתבה פרשת המטות, כי בה נתגלה ונתראה גודל ההפרש וחילוקי המדרגות שישנם בכלל ישראל, אשר אפי' נשיאי ישראל אשר כולם קדושים היו לה', מ"מ לא שוו במדריגתם למדריגת אהרן קדוש ה', ורק מטהו פרח והוציא ציץ ויגמול שקדים, ובזה נתברר ונתאמת להם אמיתת הענין, לבל יבואו עוד להיות כקרח וכעדתו, עכתו"ד ההרבי מליובאוויטש זי"ע ודפח"ח.

'טרח ציץ שקדים' עולה במכוון 'עולם שנה נפש'

ויש להוסיף בזה רמיזא דחכמתא, כי כאשר נבואה חשבון ונמנה את אלו הדברים שפרחו במטה אהרן, שהם 'פרח, ציץ,

(לעיל יא כט) 'ומי יתן כל עם ה' נביאים כי יתן ה' את רוחו עליהם', וזאת רמז הכתוב באמרו 'ולא קם נביא עוד' בישראל כמשה' היינו שלא היה מעולם צדיק כמשה רבינו, אשר חפץ היה שיהיו עוד ועוד נביאים בישראל כמותו.

נבואת משה רבינו באה אליו מאת השי"ת בעצמו מבחי' שמות הק' הוי"ה אלקים

והנה שורש נבואת משה רבינו באה אליו ע"י הקב"ה בעצמו, כאשר העיד השי"ת ואמר בשבחו (לעיל יב ז-ח) 'לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא, פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות ותמונת הוי"ה יביט', והיינו שנמשכה נבואתו משמות הק' הוי"ה אלקים, ונרמז הדבר בדברי הכתוב האמורים בהסתלקות משה רבינו (דברים לד י-יא) 'ולא קם נביא עוד בישראל כמשה וגו', לכל האתת והמופתים אשר שלחו י' ל'עשות ב'ארץ מ'צרים ל'פרעה ולכל עבדיו ולכל ארצו, אשר מנין הר"ת עולה כמנין שמות הק' הוי"ה אלקים, אשר משם נמשכה נבואת משה רבינו ע"ה.

תיבת 'מאד' במילואה (עה"א) עולה כמנין 'אברהם יצחק יעקב'

ומעתה הבוא נבוא להבין עומק דברי התנא בפרקין 'רבי לויטס איש יבנה אומר מאד מאד הוי שפל רוח', כי הנה עיקר הכח שיש בידינו להתגבר על יצרנו הרע, הוא ע"י כח האבות הק' אברהם יצחק ויעקב, וזאת רמז התנא באמרו 'מאד מאד', כי כאשר נבואה חשבון ונמנה את תיבת 'מאד' במילואה [כזה: מ"ם, אל"ף, דלי"ת] (עה"א) יעלה החשבון

שאינו לומד כראוי ..., כי הוא הדבר הנראה לעין כל, אשר הלומד תורה והוגה ב'חסידישע ספרים' ישתנו כל תהלוכות חייו, ויראו עליו שמתעלה בעבודת השי"ת, עכתו"ד הק' ודפח"ח ושפתים ישק.

קרח לקה בקנאה ובגאווה ולעומתו היה משה רבינו ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה

ובדבר הזה גדל ההפרש והחילוק בין משה רבינו לקרח, כי קרח לקה בשני המידות הקשות, הן במידת הקנאה שנתקנא באהרן הכהן ובמשה רבינו, והן במידת הגאווה שהשווה את עצמו בדעתו למדריגת ומעלת משה רבינו ואהרן הכהן, ולעומתו היה משה רבינו 'ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה' (לעיל יב ג), והיה נקי מכל שמץ קנאה וגאווה.

צ"ב אמרו 'ולא קם נביא עוד' בישראל כמשה'

והוא כדרך שפי' בזה זקיה"ק הרה"ק ר' אשר'ל ראפשיצער זי"ע (הובא בס' עשר צחצחות אות ז סקט"ו), את מאה"כ בשבחו של משה רבינו (דברים לד י) 'ולא קם נביא עוד בישראל כמשה', אשר לכאו' תיבת 'עוד' היא כשפת יתר, ודי היה באמרו 'ולא קם נביא בישראל כמשה'.

משה רבינו היה חפץ שיתרבו 'עוד' נביאים בישראל כמותו

וביאר בזה, כי משה רבינו התפלל כל ימיו להשי"ת שירבה עוד נביאים בעולם כמותו, ועוד הרבה מישראל ישיגו השגות עליונות כדרך שזכה אליהם, וכאשר מצינו שאמר

שנזכה להנצל מכל המידות הרעות אשר בעולם, ונזכה לעבוד את השי"ת בלבב שלם מתוך טובות והנהגות ישרות.

'שנראה כל אחד מעלת חברנו ולא חסרונם'

והוא כדרך שאנו מתפללין בנוסח תפילת הרה"ק הרבי ר' אלימלך מליזענסק זי"ע 'אדרבה תן בליבנו שנראה כל אחד ואחד מעלת חברנו ולא חסרונם', כי לא די בראיית מעלות חברנו, אלא שלא נביט כלל בחסרונם, ולא נהיה כאותם המספרים בשבח חבריהם, ואומרים כי אכן יש לו מעלות אלה וכאלה, 'אבל ...', ובדבריהם אלה מונחים כל מידותיהם הרעות ... ועל זה אמר 'אדרבה תן בליבנו שנראה כל אחד ואחד מעלת חברנו ולא בחסרונם', כי בדבר הזה הוא עיקר קושי העבודה.

ויעזור השי"ת שנוכל ללכת בדרך הישר והטוב, לשרש מקרבנו את המידות הרעות, ולא ישלוט בלבנו קנאה תאוה וכבוד ושאר כל המידות הרעות, ונעשה נחת רוח לבורא יתברך שמו, עדי נזכה לגאולה השלמה בב"א.

בדקדוק נמרץ כמנין כל שמות האבות הק' 'אברהם יצחק יעקב' חושבנא דדין כחושבנא דדין, כי בכח זה יזכה האדם להתגבר על יצרו הרע, ולילך בענוה והכנעה לפני ה'.

האותיות הקודמות והשפלות לאותיות ר"ו'ח' הם האותיות ק'ה'ז' העולות כמנין הוי"ה אלקים

והמשיך ואמר שיהיה האדם 'מאד מאד שפל רוח', ורמז בזה שיראה להשפיל ולהפחית את האותיות ר"ו'ח' אל האותיות הקודמות אליהם [אשר פחותים ושפלים מהם במנינם], ויעלו ויבואו בידו האותיות ק'ה'ז', אשר מנינם עולה במכוון כמנין השמות הק' הנזכרים 'הוי"ה אלקים', כי כאשר ילך האדם תמיד בהכנעה ושפלות, יזכה להנצל מכל המידות הרעות, עדי יאיר השי"ת אורו עליו, ויזכה להדבק באלקים חיים.

ר"ת 'יעננו ב'יום ק'ראנו' עולה כמנין הוי"ה אלקים

ועל הדבר הזה אנו מתפללין ומבקשין מאת ה' אשר 'יעננו ב'יום ק'ראנו' ר"ת יב"ק שהוא כמנין אלו השמות הק' הוי"ה אלקים,

~ הילולא דצדיקאי ~

כ"ו סיון

בעל 'אור פני יהושע' הגה"צ רבי יהושע ב"ר יוסף בוקסבוים מגאלאנטא נפטר
בשנת תש"ד.

כ"ח סיון

הש"ר מטאהש הרה"ק רבי משלם פייש ב"ר מרדכי לאווי נלב"ע בשנת תרל"ג.
הגאון מטעפליק הגאון רבי שמשון אהרן ב"ר אברהם יצחק פולנסקי נלב"ע
בשנת תש"ח.

ל' סיון

רבי מאיר מקרעטשניף הרה"ק רבי מאיר בן הרה"ק הרבי רבי מרדכי מנדבורנא
נלב"ע בשנת תרס"ח, זקנו של יבלחט"א כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א.

א' תמוז

ה'מאור ושמש' הרה"ק רבי קלונימוס קלמן ב"ר אהרן אפשטיין, החוזה מלובלין
זצ"ל העיד עליו שהוא נשמת התנא רבי אלעזר בן חרסום. נלב"ע בשנת
תקפ"ג.

רבי שלמה מבאבוב הרה"ק רבי שלמה בהרה"ק ר' מאיר נתן הלברשטאם
נלב"ע בשנת תרס"ה.

ב' תמוז

רבי נחמן מהורודנקא הרה"ק רבי נחמן בהגה"ק אברהם מהורודנקא, מראשוני
תלמידי הבעל שם טוב הקדוש ומהמקורבים אליו ביותר, נהג בחסידות
ובפרישות רבה ביותר, נלב"ע בשנת תקכ"ה.

המגיד מטריסק הרה"ק רבי אברהם בהרה"ק ר' מרדכי טווערסקי מטריסק
אחד משמונת בני המגיד מטשערנאביל, בעל 'מגן אברהם' נלב"ע בשנת
תרמ"ט.

ואלו יעמדו על הברכה

ידידנו היקרים והחשובים שלקחו על עצמם שותפות חודשית
למכון נועם אמרים להשתתפות בהוצאת הספרים
של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

הרב אליעזר יצחק קפלן הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב סימן טוב ינץ הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב יהודה זאב וויילל הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב יואל ברמינקא הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרה"צ ר' יואל טייטלבוים הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב אליהו גאלדבערגער הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות
הרב חיים מנדל רייניץ הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב מאיר אייזנברגר הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב גמליאל רבינוביץ הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב חיים אלעזר גבירץ הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב גרשון שגור הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב מאיר שנעבאלג הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות
הרה"צ ר' יהודה טרייטל בראנדסדארפער הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב חנוך אלימלך גרינפלד הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב אברהם גמירדר הי"ו וב"ב לקיוונו חנוך בקרוב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב יעקב סלמון הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב שלום יהודה לייב הנדלס הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב אהרן יוסף גמירדר הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות
הרב חיים אפרים פישל פערלמוטער הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב שמואל אביגדור אסטרייכר הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב חיים מאיר רוזנר הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב עובדיה לוי הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות ולע"נ בנם אבינעם	הרב יוסף ליינער הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב צבי אריה בן ציון מימון הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות
הרב בעילום שם להצלחה בכל הענינים	הרב שלמה יהודה וואלף הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב מרדכי שנק הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב אליהו פרל הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב ברוך מאיר שלינגר הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב בן ציון דוב בעריש זילבינער הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות
הרב יהודה סגל הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב צבי אריה הירש הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב שמעון מרדכי וורטהיימר הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב אליהו מרדכי למברגר הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרה"ר נסים שלום פרייאנטה הי"ו הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב חיים אליהו הירש הי"ו הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות
הרב אהרן בן רייזל מאטיל זוג' מרגלית בת שרה וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב מרדכי יהודה טווערסקי הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב שמואל זנויל שמעון הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	לע"נ הרה"ק ר' ישעיה ב"ר משה זצ"ל ומחברו הסוהרה רבנית הצוקנית שרה בת ר' יצחק יונה ע"ה	הרב דוד מזרחי הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	הרב נחום אלכסנדר הורנשטיין הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות
לע"נ הב' אלטר יעקב יצחק ע"ה בן הרב שלום חיים ראובן שליט"א	נסים שלום בן לונה זוג' חפציבה בת מיכל ובל יצ"ח להצלחה ברוחניות וגשמיות	לע"נ מרת ברכה צמל ע"ה בת רבי שלום צדוק זצ"ל	לע"נ הרב אפרים בן הר"ר משה צמל ז"ל	לע"נ ר' פייבל אברהם בן ר' בנימין ז"ל נדבת משפחת הרטמן שיחי'	הרב אורי שאול מזרחי הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות
				הרב חנו מרדכי אלפרט הי"ו הי"ו וב"ב להצלחה ברוחניות וגשמיות	לע"נ ר' בן ציון ב"ר אפרים ז"ל וז' ברכה בת ר' שלום צדוק ע"ה נדבת משפחת הרטמן שיחי'

לתרומות ושותפות קבועה !

1. בנק 52 סניף 185 מ"ח 409701831 ע"ש מרכז הצדקה - קרן (חובה לציין מספר קרן) 4288.

2. במספר טלפון: 079-969-6641

3. בעמדות נדרים פלוס בבתי המדרש ע"ש "מכון נועם אמרים סאסוב".

4. אצל הרב אליעזר קפלן בנייד: 052-71-66641

לתרומות ושותפות קבועה בפקודת ב"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

1: בנק 52 סניף 185 מ"ח 409701831
ע"ש מרכז הצדקה - קרן (חובה לציין מספר קרן) 4288.

2: בעמדות נדרים פלוס בבתי המדרש
ע"ש "מכון נועם אמדים סאסוב".

3: במספר טלפון: 079-969-6641

4: אצל הרב אליעזר קפלן בנייד: 052-71-66641
הרב אלימלך גרינפלד: 052-768-8014 054-302-1915

מבין

נועם אמרים

להוצאת ספרי רבוה"ק

קרית ישמח משה

סאסוב